

Udtalelse fra regionsrådet vedrørende Statsrevisorernes beretning om adgangen til specialiseret palliation

Sundheds- og Ældreministeren har bedt om regionsrådets bemærkninger til Statsrevisorernes beretning nr. 18/2019 om adgangen til specialiseret palliation.

Dato 27.10.2020

Regionsrådets udtalelse indledes med regionsrådets overordnede ambitioner for udvikling af det palliative områder. Det efterfølges af bemærkninger til Statsrevisorernes beretning.

Sebastian Cristoffanini

sebchr@rm.dk

1-31-72-1197-19

Regionsrådet vil indledningsvist anerkende Rigsrevisionens grundige og omhyggelige udredningsarbejde.

Side 1

Ambitioner for det palliative område

Det fremgår af Region Midtjyllands budgetforlig for 2021, at regionsrådet har en ambition om at sikre, at patienterne får en værdig afslutning på livet. Det skal ske ved at sikre, at hospitalerne tidligt opsporer og identificerer patienternes behov for en palliativ indsats uanset patienternes diagnose og ved, at hospitalerne henviser patienterne til en specialiseret indsats ved Enhed for Lindrende Behandling (det palliative team) eller hospice, når patienterne har behov herfor.

Hospitalerne skal være bedre til at tage den vanskelige samtale tidligt, så patienterne og de pårørende tidligt kommer til at overveje og tage stilling til den rigtige pleje og behandling i den sidste del af livet. Særligt i forbindelse med adgangen til palliativ behandling skal der på alle hospitaler gøres erfaringer med bl.a. kompetenceudvikling af læger og øget fokus på den vanskelige samtale.

Ovenstående er i tråd med Region Midtjyllands sundheds- og hospitalsplan, hvor der er fokus på at sikre lighed i palliation samt tidlig palliativ indsats.

Regionsrådet adresserer således statsrevisorernes overordnede kritikpunkter om:

- At Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at regionerne ikke har sikret, at patienter med livstruende sygdomme ved behov har adgang til specialiseret palliation.
- At Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at regionerne ikke i tilstrækkeligt omfang har sikret en systematisk og effektiv identifikation af den enkelte patients behov for specialiseret palliation.

Bemærkninger til Statsrevisorernes beretning

Regionsrådet bemærker, at Rigsrevisionen bl.a. bygger revisionskriterierne på Sundhedsstyrelsens "Anbefalinger for den palliative indsats" og "Forløbsprogram for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft". I den forbindelse bør opmærksomheden henledes på, at det er anbefalinger, der er i gang med at blive udfoldet og implementeret i regionerne. Region Midtjyllands nye samarbejdsaftale om kræftrehabilitering blev politisk godkendt i efteråret 2019 og er under implementering. Region Midtjyllands reviderede samarbejdsaftale om palliation er under udarbejdelse og forventes politisk godkendt i løbet af 2021.

Samarbejdsaftalen om palliation er et af de initiativer, der skal medvirke til at indfri regionsrådets ambitioner for det palliative område. Det overordnede formål med samarbejdsaftalen om palliation er at sikre en sammenhængende palliativ indsats på tværs af sektorerne for patienterne og de pårørende og ikke mindst sikre, at patienterne tilbydes en palliativ indsats, som tager udgangspunkt i de behov og ønsker, den enkelte patient har.

I den forbindelse er der bl.a. fokus på at:

- Skabe lighed i adgangen til de palliative indsatser for målgruppen uanset diagnose eller social baggrund
- Understøtte at de patienter, der har behov for en palliativ indsats, løbende og systematisk får vurderet deres behov og får en palliativ indsats svarende til deres ønsker og behov, på det rette specialiseringsniveau
- Skabe en fælles faglig ramme og indhold for området

Indfrielse af målene i aftalen skal bl.a. sikres ved anvendelse af redskaber som SPICT (Supportive & Palliative Care Indicators Tool) i kommunale sundhedstilbud, i almen praksis og på hospitaler, der bruges til tidlig identificering af palliative behov, i tråd med Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Derudover anbefales brug ACP-samtaler (Advance Care Planning) og fortsat anvendelse af symptomscreeningsredskabet EORTC-QLQ-C15-PAL med henblik på at klarlægge patientens behov for palliation.

Endvidere er der i aftalen fokus på, at kommunerne og hospitalernes sengeafsnit har ansat uddannede palliative nøglepersoner (sygeplejersker, læger og/eller fysioterapeuter på basalt niveau) i et antal, der er rimeligt i forhold til kommunens/sengeafsnittets størrelse.

Nøglepersonerne er med til at sikre, at den palliative indsats forbedres, og at der kan gives faglig sparring til kollegerne og mellem sektorerne.

Statsrevisorerne bygger bl.a. deres kritik på, "*at regionerne ikke i tilstrækkelig grad har sikret, at patienter ved behov henvises til specialiseret palliation uanset sygdom. Målet om, at 90 % af patienterne skal modtages inden for 10 dage, er således ikke nået i perioden 2016-2019 med risiko for, at patienterne dør eller bliver for dårlige, inden de modtager tilbuddet.*"

Regionsrådet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at når man ser på resultaterne fra Dansk Palliativ Database Årsrapport 2019 opfylder Region Midtjylland målet om, at 90 % af patienterne modtages til specialiseret palliation indenfor 10 dage, når det gælder kræftpatienter. Region Midtjylland opfylder med 83 % også målet om, at 80 % af kræftpatienterne ikke dør eller når at blive for dårlige, inden de får kontakt med specialiseret palliativ indsats.

Det bemærkes også, at der igennem de seneste år i regionerne har været et stigende antal patienter med andre sygdomme end kræft, der henvises til specialiseret palliation. Derudover har de fleste initiativer på det palliative område sit udspring i de nationale kræftplaner 1-4, hvorfor der i en periode har været et overvejende fokus på palliation i forbindelse med kræft. Endelig ser man ved andre sygdomme end kræft et mere uforudsigeligt forløb med vekslende behov for palliation. Man kan således ikke nødvendigvis forvente, at en lige så stor andel af patienter med andre sygdomme end kræft henvises til specialiseret palliation.

Ser man på resultaterne fra Dansk Palliativ Database Årsrapport 2019, opfylder Region Midtjylland fire ud af fem kvalitetsindikatorer for kræftpatienter og tre ud af fem for patienter med andre sygdomme.

Regionsrådet følger løbende det palliative område igennem årlige rapporter om aktiviteten på hospice. Fremadrettet vil området blive fulgt endnu tættere, idet der i Region Midtjyllands samarbejdsaftale om palliation er der lagt op til, at der lokalt afholdes audit 1 gang årligt. Den skal bl.a. afdække, om patienterne får afdækket deres behov for palliativ indsats rettidigt på dette rette specialiseringsniveau, hvilke diagnoser patienterne har, og om den relevante information om patienterne sendes rettidigt mellem aktørerne.

Det er regionsrådets forventning, at Region Midtjylland med de beskrevne initiativer, som var igangsat inden Rigsrevisionens undersøgelse, vil understøtte udviklingen af det palliative område.

Venlig hilsen

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

